

2.5 Participácia

Identifikácia zainteresovaných strán je jedným z najdôležitejších krokov pri príprave koncepcie projektu. Sú to osoby, formálne a neformálne skupiny a inštitúcie, ktoré môžu byť potenciálnymi odberateľmi výstupov alebo môžu mať záujem o tematiku projektu a o jeho výsledky. Zapojenie rôznych strán v procese prípravy projektu a ich aktívna účasť a vplyv na plánované aktivity, ktoré sa ich týkajú (priamo alebo nepriamo), je participácia.

Predpoklady týkajúce sa participácie v programe:

- participácia funguje v štandardných projektoch,
- zapojenie zainteresovaných strán je voliteľné pre zámery v priorite 3. Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie,
- proces sa realizuje na etape prípravy koncepcie projektu,
- za participáciu môže projekt získať dodatočné body počas hodnotenia.

Výhody z participácie

Spolupráca so zainteresovanými stranami prináša reálnu hodnotu, výhodu pre váš projekt:

- efektívne zrealizovaný proces participácie je príležitosťou na **zlepšenie kvality projektu**, má pozitívny vplyv na formu a výsledky projektu, napr. obohacuje ho o navrhnuté prvky.
- vďaka zapojeniu zainteresovaných strán do tvorby koncepcie projektu **dáte skupinám pocit spolupatričnosti, činnosti a zodpovednosti za miestne aktivity**.
- zapojenie príslušných kruhov spoločnosti môže mať **pozitívny vplyv aj na implementáciu projektu vrátane zabezpečenia udržateľnosti projektu** vďaka zapojeniu zainteresovaných skupín na etape prípravy a využívania projektu. Vďaka procesu sa vytvára sieť spolupráce, ktorej členmi sú ľudia a subjekty zainteresované úspechom a rozvojom projektu.

Reprezentatívnosť

Počas realizácie procesu participácie venujte pozornosť reprezentatívnosti pozvaných zainteresovaných strán.

To znamená, že podľa špecifických charakteristík projektu môžete zapojiť zástupcov, napr.:

- **miestnej komunity** – prostredníctvom inzerátu v médiách využívaných miestnymi orgánmi na informovanie o miestnych podujatiach: webová stránka obce, farské oznamy, sociálne siete,
- **organizácií občianskej spoločnosti**, ktoré sa venujú podpore sociálneho začlenenia, ľudským právam a právam zdravotne postihnutých, rodovej rovnosti a nediskriminácii – napr. pošlete konkrétnym organizáciám pozvánky na konzultačné stretnutia,
- **sociálnych a hospodárskych partnerov**,
- **iných subjektov**, ktoré sú podľa vášho názoru zainteresovanými stranami v projekte.

Pamätajte, že plánujete cezhraničný projekt. **Mimoriadne dôležité je zidentifikovať zainteresované strany na oboch stranách hranice – v Poľsku a na Slovensku**. Spolupracujte so svojím partnerom pri určovaní zainteresovaných strán a spôsobu participácie. Každý najlepšie pozná svoje vlastné územie.

Čím začať?

Od žiadateľov v procese dobrovoľnej participácie je požadovaná internetová prezentácia projektu spolu s písomným podaním pripomienok. Je to jedna z metód zapojenia zainteresovaných strán, minimálna forma, ktorú použijete ak ste sa rozhodli pre uskutočnenie procesu participácie.

Zrealizujte ju v skorej etape prípravy projektu. Môže sa týkať napr. predpokladov projektu, jeho časti, aktivít alebo navrhovaných riešení. Vyzývanie zainteresovaných skupín na písomné predkladanie názorov a získanie pohľadov na danú tému vám pomôže lepšie spoznať špecifické potreby potenciálnych odberateľov, prispôbiť im príslušné riešenia, zminimalizovať, či dokonca vyhnúť sa chybám. Okrem vyššie uvedenej povinnej formy participácie môžete využiť aj veľa iných dodatočných metód a participačných nástrojov - je to otvorený katalóg. Vy rozhodujete o tom, ktorú formu vyberiete. Dôležité je, aby bola mobilizujúca, efektívna a prispôbena predmetu plánovaného zámeru. Pre dôveryhodnosť a efektívnosť procesu je dôležité že ho vediete v súlade so zásadmi participácie a informujete o ňom internetovou formou. Pri hodnotení participácie bude skúmané zapojenie zainteresovaných strán pri vypracovaní konečnej podoby projektu.